

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **Nejvyšší státní zástupce**, se sídlem Jezuitská 4, Brno, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo nám. 5, Jihlava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **CLEAN MANAGEMENT, a. s.**, se sídlem Příkop 4, Brno, zastoupená JUDr. Ing. Zdeňkem Rajdou, advokátem se sídlem Příkop 4, Brno, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 15. 5. 2015, č. j. 62 A 112/2013 – 198, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 15. 5. 2015, č. j. 62 A 112/2013 – 198, zrušil rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 15. 12. 2010, č. j. 12744-15/2010-ERU, o udělení licence na výrobu elektřiny na dobu 25 let pro provozovnu fotovoltaické elektrárny „FVE Havříce“, osobě zúčastněné na řízení (dále jen „stěžovatelka“).

Stěžovatelka proti tomuto rozsudku podala kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku. V návrhu uvedla, že společnost OTE, a. s., tj. subjekt pověřený k vyplacení podpory na výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů, přerušila stěžovatelce výplatu s tím, že nesplňuje zákonem požadované podmínky. Tento stav je pro stěžovatelku nežádoucí, jelikož jí hrozí závažná újma v podobě ušlého zisku z příjmů za vyrobenou elektřinu, a tím stav, kdy nebude moci dostát svým závazkům vyplývajícím z úvěru a nebude schopna hradit své další náklady. Výroba elektrické energie je přitom její jedinou výdělečnou činností. Ušlý zisk předpokládaný do konce roku 2015 stěžovatelka odhadla na cca 22.500.000 Kč. Výši doposud nesplacené částky úvěru ve výši 95.425.412,50 Kč stěžovatelka doložila „oznámením o výši zůstatku úvěru – ÚS 46/10“ ze

dne 8. 6. 2015 vystaveném společností EAST Portfolio, s. r. o. Hotovostní zůstatky na bankovních účtech ke dni 5. 6. 2015 činily celkem 6.045.661,86 Kč. Průměrná výše měsíčních nákladů na provoz fotovoltaické elektrárny za období leden až květen 2015 byla vyčíslena na 354.675 Kč. Případným odstavením energetického zařízení z provozu vzniknou stěžovateli další škody, neboť po jeho odpojení z distribuční sítě fotovoltaické panely stále vyrábějí elektrickou energii, která není nikam odváděna. Tím pak dochází k poškození křemíkové hmoty panelů, což má za následek pokles jejich účinnosti. Poškození však hrozí i dalším částem fotovoltaické elektrárny. Následky napadeného rozsudku představují pro stěžovatelku zásadní újmu dotýkající se její samotné existence. Přiznáním odkladného účinku podle stěžovatelky nevznikne újma jiným osobám. S ohledem na výše uvedené proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

V doplnění návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatelka poukázala na skutečnost, že po právní moci napadeného rozsudku Energetický regulační úřad novou licenci na základě pokračujícího správního řízení doposud nevydal a řízení přerušil. Pokud by nebyl kasační stížnosti stěžovatele přiznán odkladný účinek, došlo by k jeho úpadku a ztrátě investice v částce 179.000.000 Kč, tedy k jeho faktické likvidaci. Naopak přiznáním odkladného účinku nevznikne jiným osobám jakákoliv újma, a to ani v souvislosti s tím, že je podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů financována zčásti ze státního rozpočtu a zčásti koncovými uživateli formou pravidelného příspěvku na obnovitelné zdroje energie. Nelze totiž předpokládat, že by v případě nepřiznání odkladného účinku a výkonu napadeného rozsudku došlo, s ohledem na složitost celého systému vyplácení podpory, k poklesu ceny elektřiny pro konečné spotřebitele o částku, která by stěžovateli přestala být vyplácena.

Nejvyšší státní zástupce ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že je primárně na stěžovateli, aby v souladu se zákony učinil opatření k odstranění hrozící škody, které na něm lze se zřetelem na všechny konkrétní okolnosti požadovat. Teprve pokud to není možné, může přicházet v úvahu přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V daném případě se stěžovatelka může domáhat, aby Energetický regulační úřad znovu rozhodl o udělení licence. Ve výrobě elektřiny pak může pokračovat, byť za jiných finančních podmínek. S ohledem na tvrzení týkající se likvidačního účinku napadeného rozsudku nejvyšší státní zástupce upozornil, že výroba elektřiny není jediným předmětem podnikání stěžovatelky, což je podstatná okolnost pro posouzení důvodnosti návrhu. Jestliže stěžovatelka uvedla, že přiznáním odkladného účinku nevznikne jiným osobám újma, záměrně opomenula způsob, jak je financována podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, tj. ze státního rozpočtu a koncovými odběrateli. Nelze také přehlédnout, že kasační stížnosti lze přiznat odkladný účinek jen tehdy, nebude-li to v rozporu s důležitým veřejným zájmem. V této věci se jednalo o případ žaloby podané nejvyšším státním zástupcem z důvodu závažného veřejného zájmu, neboť vydání licence bylo stěžovatelkou dosaženo, ačkoliv v době rozhodování pro její udělení nebyly splněny podmínky, přičemž příspěvek na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů je hrazen z veřejných prostředků. Nejvyšší státní zástupce proto vyjádřil nesouhlas s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti, neboť by to bylo v rozporu s veřejným zájmem.

pokračování

Podle ust. § 73 odst. 2 s. ř. s., zjišťuje Nejvyšší správní soud při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti splnění zákonných předpokladů uvedených v citovaném ustanovení, tedy výrazný nepoměr újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly a zároveň absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Stěžovatel tak musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní.

Nejvyšší správní soud nejprve poměřoval újmu, která hrozí stěžovateli, s újmu, která by vznikla přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti jiným osobám. Vzal přitom v úvahu skutečnosti plynoucí z obsahu stěžovatelkou předložených listin a neshledal žádné skutečnosti zpochybňující její tvrzení, že pro ni zrušení licence může mít likvidační důsledky. Nutnost pravidelných splátek poskytnutého úvěru a měsíční provozní náklady ve spojení s výší výpadku příjmů, kterých by stěžovatelka jinak dosahovala z výroby elektřiny, by s největší pravděpodobností poměrně rychle vedly k faktickému ukončení její podnikatelské činnosti. Pouze z toho, že má stěžovatelka v obchodním rejstříku zapsaný i jiný předmět podnikání přitom nelze dovodit, že jí faktická likvidace nehrozí. Naopak přiznání odkladného účinku se nemůže zásadním způsobem dotknout jiných osob, neboť jde především o otázku finančního plnění z veřejných prostředků. Co se týče koncových odběratelů, kteří hradí podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů formou příspěvku provozovateli sítě, nelze v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti, s ohledem na složitost mechanismu vyplácení podpory, očekávat, že by konečným spotřebitelům klesla cena elektřiny o částku, která by stěžovatelce přestala být vyplácena. Výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku tak mohou pro stěžovatelku znamenat nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

Dále Nejvyšší správní soud posuzoval, zda přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Z ústavně konformního výkladu ust. § 73 odst. 2 s. ř. s. vyplývá, že v případě kolize základního práva stěžovatele s veřejným zájmem nepostačí pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, nýbrž je nutné vážit pomocí testu proporcionality intenzitu hrozícího zásahu do jeho základního práva s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS a dostupné na www.nssoud.cz). V dané věci hrozí stěžovateli faktická likvidace, tedy významná újma dotýkající se její samotné podstaty. V případě, že by v důsledku zrušení napadeného rozsudku Nejvyšším správním soudem došlo k obnovení účinků napadeného rozhodnutí, nebude možno v podstatných ohledech navrátit v původní stav následky či dopady způsobené jeho zrušením krajským soudem. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že závažnost újmy hrozící stěžovateli převažuje nad narušením veřejného zájmu, který lze

spatřovat v tom, že příspěvek na podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů je hrazen z veřejných prostředků.

Pokud nejvyšší státní zástupce poukázal na to, že se v této věci jednalo o žalobu podanou z důvodu závažného veřejného zájmu a kasační stížnosti lze přiznat odkladný účinek jen tehdy, nebude-li v rozporu s důležitým veřejným zájmem, lze poukázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2015, č. j. 2 As 103/2015 – 128, v němž byl vysloven závěr, že „*při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti podané osobou zúčastněnou na řízení podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 soudního řádu správního proti rozhodnutí, kterým krajský soud rozhodl o žalobě podané nejvyšším státním zástupcem podle § 66 odst. 2 téhož zákona, je třeba vždy zkoumat, zda výkon nebo jiné následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout přiznáním odkladného účinku jiným osobám, a to vše pak poměřovat s existencí důležitého veřejného zájmu. Obsah pojmu důležitý veřejný zájem v § 73 odst. 2 soudního řádu správního přitom nelze považovat za totožný s obsahem pojmu závažný veřejný zájem v § 66 odst. 2 téhož zákona.*“

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky napadeného rozsudku krajského soudu, jímž bylo zrušeno napadené správní rozhodnutí o udělení licence.

Ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly, může Nejvyšší správní soud toto usnesení i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu